

T.C.

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

YÖRÜK-TÜRKMEN TARİHİ VE KÜLTÜRÜ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ
MÜDÜRLÜĞÜ

I. YÖRÜK-TÜRKMEN ARAŞTIRMA MERKEZLERİ KOORDİNASYON VE İŞBİRLİĞİ

ÇALIŞTAYI SONUÇ RAPORU

20 Aralık 2018
MUĞLA

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

I. YÖRÜK-TÜRKMEN ARAŞTIRMA MERKEZLERİ KOORDİNASYON VE İŞBİRLİĞİ ÇALIŞTAYI PROGRAMI

Tarih : 20.12.2018

Yer :

Panel: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi C Salonu

Çalıştay: Sıtkı Koçman Öğrenci Sarayı Özel Salonu

09:30: Kayıt

10:00: Açılış Konuşmaları

Saygı duruşu ve İstiklal Marşı

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Yörük-Türkmen Tarihi ve Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Doç. Dr. Mustafa GÖKÇE'nin konuşması

Beşkaza Yaylaları, Boğalar Yörük, Kültür, Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Başkanı Ali BOĞA'nın konuşması

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hüseyin ÇİÇEK'in konuşması

10:30: Panel: Prof. Dr. Adnan ÇEVİK (Yönetici)

Prof. Dr. Ali AKAR- Dil

Prof. Dr. Hayati Beşirli- Sosyoloji

Prof. Dr. İlhan Şahin- Tarih-Kültür

12:00 -13:00: Yemek

13:00 -18:00 Çalıştay

Katılım Belgesi takdimi

Kapanış

KATILIMCILAR

Prof. Dr. Adnan ÇEVİK- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Ali AKAR- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Hayati BEŞİRLİ- Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Prof. Dr. İlhan ŞAHİN-İstanbul Aydın Üniversitesi

Prof. Dr. Bayram AKÇA - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Behset KARACA- Süleyman Demirel Üniversitesi

Prof. Dr. Durmuş Ali ARSLAN- Mersin Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa DAŞ- Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Turgut TOK- Pamukkale Üniversitesi

Prof. Dr. Üçler BULDUK- Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Alpaslan DEMİR- Gazi Osman Paşa Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet YİĞİT- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Fatih USLU- Akdeniz Üniversitesi

Doç. Dr. İbrahim ERDAL- Bozok Üniversitesi

Doç. Dr. Mehmet AK-Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa GÖKÇE- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Özgür YILDIZ- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Doç. Dr. Gürsoy AKÇA- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Ünal BOZYER- Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Yunus İNCE -Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Samettin BAŞOL- Gazi Osman Paşa Üniversitesi

Dr. Gülten ARSLAN - Mersin Üniversitesi

Öğr. Gör. Osman KÖSE - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Öğr. Gör. Dr. Zeynep ÖZDEM KÖSE - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Öğr. Gör. Tuğba ÇALIŞKAN - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Araş. Gör. Dr. Aslı ÇANDARLI ŞAHİN - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Araş. Gör. Dr. Ahmet VURGUN - Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Çalıştay Oturumları:

13:00-14:00: I. Oturum: Yörük-Türkmen Dünyasının Temel Sorunları:

Sunum: Prof. Dr. Üçler BULDUK

Bu oturumda Prof. Dr. Üçler BULDUK tarafından Yörük-Türkmen dünyasının genel durumu üzerine yapılan 15 dakikalık sunumun ardından, Yörük ve Türkmenlerin kaybolmakta olan maddi-manevi değerlerinin tespiti ve korunmasına yönelik yapılacak çalışmalar ile sosyal-ekonomik sorunları ele alınmıştır.

14:15:-15:15: II. Oturum: Yörük - Türkmen Araştırma Merkezleri

Sunum: Prof. Dr. Mustafa DAŞ

Bu oturumda Prof. Dr. Mustafa DAŞ tarafından 15 dakikalık bir sunum gerçekleştirildikten sonra araştırma merkezlerinin kuruluş amaçları, bugüne kadar olan faaliyetleri, hedefleri, araştırma merkezleri arasında gerçekleştirilecek işbirlikleri ve görev dağılımı gibi konular ele alınmıştır.

15:30:-16:30: II. Oturum: Yörük-Türkmen Dernekleri ve Şölenleri:

Sunum: Prof. Dr. Turgut TOK

Bu oturumda Prof. Dr. Turgut TOK tarafından yapılan 15 dakikalık sunumdan sonra derneklerin kuruluş amaçları, faaliyetleri ve özellikle şenlikler konusundaki sorunlar ele alınmış, Yörük-Türkmen Şölenleri yönergesi değerlendirilmiştir.

16:45-18:00: Değerlendirme: Oturumlarda tutulan raporlar sunularak sonuç bildirgesi hazırlanmıştır.

I. Yörük-Türkmen Araştırma Merkezleri Koordinasyon ve İşbirliği Çalıştayı 5 üniversitede bulunan Yörük-Türkmen araştırma merkezlerinin işbirliği ile Türk Tarih Kurumu, GEKA ve Yörükçe Dergisi'nin desteğiyle Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Yörük-Türkmen Tarihi ve Kültürü Uygulama ve Araştırma Merkezi'ni ev sahipliğinde 20 Aralık 2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen çalıştaya araştırma merkezlerinin müdürlerinin yanı sıra ülkemizin farklı üniversitelerinden 30 akademisyen ve çeşitli şehirlerden gelen 30 dernek temsilcisi katılmıştır. İki aşamadan oluşan çalıştayı ilk bölümünde gerçekleştirilen panelde alanında uzman dört akademisyen tarafından Yörük-Türkmen kültürü hakkında bilgiler verilmiştir. İkinci aşamada ise Yörük-Türkmen Kültürü ile ilgili sorunlar ve çözüm önerileri "Temel Sorunlar", "Yörük-Türkmen Araştırma Merkezleri", "Yörük-Türkmen Dernekleri ve Şölenleri" başlığı altında üç farklı oturumda tartışılarak sonuç bildirgesi oluşturulmuştur. Çalıştayda çerçeve program ve bunlara yönelik gerçekleşen müzakerelerde ana hatlarıyla şu tespit ve önerilerin öne çıktığı görülmüştür:

A- YÖRÜK-TÜRKMEN DÜNYASININ TEMEL SORUNLARI:

1. Temel Sorunlar:

- Modern toplumsal koşullarda Yörük-Türkmen yaşamının hangi unsurlarının nasıl korunacağı belirli değildir.
- Geleneksel dokuma sanatlarına önem verilmemesi nedeniyle halı, kilim, tekstil ürünleri kaybolmaktadır.
- Soyut ve somut kültürel öğeler kayıt altına alınarak korunmadığından kaybolmaktadır.
- Kanun ve yönetmeliklerin bir kısmında bulunan konargöçer yaşama izin vermeyen düzenlemeler bu kültürün yok olmasına neden olmaktadır.
- Yörük-Türkmen hayatını devam ettirenlerin eğitim, sağlık, barınma gibi temel ihtiyaçlarıyla ilgili sorunlarının çözümüne ilişkin yeterli politikalar bulunmamaktadır.
- Geleneksel konargöçer yaşamı devam ettirenler devlet tarafından yeteri kadar desteklenmemekte veya mevcut desteklerden haberdar değildir.
- Kırsal alanların daralması nedeniyle bu alandaki nüfusun giderek azalmasından dolayı geleneksel yaşamın ve değerlerinin kaybolması gibi meseleler Yörük-Türkmenlerin temel sorunları olarak tespit edilmiştir. Tespit edilen bu sorunlar ile ilgili aşağıdaki **çözüm önerileri** sunulmuştur:
- Yörük yaşam biçimine benzer tarihi-kültürel-antropolojik mirasını başarı ile muhafaza edebilmiş toplumların birikimlerinin belirlenerek Yörük-Türkmen kültürünün korunmasında bu örneklerden yararlanılmalıdır.
- Kültürel Antropolojinin otantik kültürler konusundaki verilerinden/bulgularından istifade edilmelidir.
- Somut olmayan kültürel mirasın kayıt altına alınması, elde edilen verilerin arşivlenmesi ve yaşatılması için çalışmalar yapılmalıdır.

- Müzeler kurulmalı, kurulan müzelerde sadece maddi kültür unsurları değil, somut olmayan kültürel miras öğelerine ilişkin bölümler de olmalıdır.
- Yaşayan Yörük-Türkmen köyü kurulmalıdır.
- Atölye çalışmalarını içeren (saz çalan, yün eğiren, halı dokuyan, sepet yapan insanların istihdam edildiği) canlı müzeler kurulmalıdır.
- İnternet üzerinden ortak bir arşiv oluşturulmalıdır.
- Yörük kültürünün kaybolmaması için Milli Eğitim Bakanlığı ile ortaklaşa eğitim faaliyetleri yürütülmeli ve bu kültüre ilişkin unsurlar eğitim programlarına dâhil edilmelidir.
- Yörük yaşamına/kültürüne ait kavramlar eğitim ve diğer yazılı materyallerin içine serpiştirilerek hayatın akışı içine aktarılıp korunmalıdır.
- Yörük-Türkmen kültürüne ait eşyalar moda, sinema sektörü ile işbirliği yapılarak yaşatılmalıdır.
- Çizgi film, çizgi roman, hikâye, dizi, sinema ve roman gibi eserlerle genç kuşaklara rol model olabilecek karakterler üretilmelidir.
- Yörük-Türkmen yaşamını çocuklarımızın yerinde inceleyebilmeleri için izcilik benzeri doğa eğitimi ve geleneksel Yörük kültürünü birleştiren bir eğitim programı geliştirilmelidir.
- Göç yollarındaki sarnıçlar ve hanlar restore edilmelidir.
- Türk Tarih Kurumu Başkanlığının desteği ile uluslararası katılımlı bir bilgi şöleni düzenlenmelidir.
- Çeşitli bakanlıklarla ortak çalışmalar yapılarak Yörük-Türkmenlerin eğitim ve sağlık gibi sorunlarını yerinde ya da en uygun şartlarda çözümüne ilişkin projeler gerçekleştirilmesine çabalanmalıdır.

1. Ekonomik Sorunlar:

- Geleneksel Yörük usulünce yapılan küçükbaş hayvancılık kaybolmaktadır. Hayvancılığın, genel olarak büyükbaş hayvancılığa ve besi anlayışlı bir şekle dönüşmesi Yörük-Türkmen hayatının sona ermesine neden olmaktadır.
- Konargöçer hayvancılığa sınırlama getiren düzenlemeler bulunması, geleneksel tarzda küçükbaş hayvancılığın devam etmesini zorlamaktadır.
- Yaylaların farklı amaçlarla kullanılması, yerleşime açılması Yörük-Türkmenlerin ekonomik faaliyetlerini devam ettirmesini zorlaştırmaktadır.
- Kooperatifleşip, markalar oluşturulmaması Yörük-Türkmenlerin ürünlerinin yaygınlaştırılmasında ve maddi gelirlerin arttırılmasında en temel eksikliklerdir.
- Geleneksel sanatlara ilişkin ürünler (halı, kilim, heybe, keçe...) kooperatifler gibi kurumsal yapılarla bir marka haline getirilememiştir.
- Geleneksel motiflerin günümüz ihtiyaçlarına göre çeşitli sektörlerde kullanımına ilişkin girişimler yetersizdir.
- Yörük-Türkmen kültürüne ilişkin ürünlerin tanıtımı yapılamamaktadır.
- Yayla turizminin Yörük – Türkmen temalı hale getirilmemesi, bölgedeki yaylalardan turizm alanında yeteri kadar yararlanılmaması günümüz koşullarında bir eksikliklerdir.

➤ Ülkemizin temel ihtiyaçlarının karşılanmasında (et ve süt ürünleri gibi) Yörük-Türkmen yaşamının teşvikiyle elde edilecek sonuçların görmezden gelinmesi, ilgili bakanlıkların bu alana ilişkin yeterince politika ve projeler üretmemesi gibi temel ekonomik sorunlar tespit edilmiştir. Tespit edilen bu sorunlar ile ilgili aşağıdaki **çözüm önerileri** sunulmuştur:

➤ Tarım ve Orman Bakanlığı ile koordineli olarak ülke genelinde küçükbaş hayvancılığın gerçekleştirilebileceği alanların tespitine ve buralarda hayvancılığın geliştirilmesine ilişkin projeler hayata geçirilmelidir.

➤ Küçükbaş hayvancılığın belirli alanlarda yapılabilmesine ilişkin yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

➤ Pilot iller seçilerek yaylak ve kışlak alanların tespiti ve korunmasına ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmelidir.

➤ Örnek köy ve yayla modelleri oluşturularak geleneksel Yörük-Türkmen yaşamını (çadırda yaşam, halı dokuma, peynir yapma vb.) içeren alternatif turizm faaliyetleri geliştirilmelidir.

➤ Antalya ve Muğla gibi illerde deniz turizmi ile yayla turizmi birleştirilerek günübirlik etkinlikler yapılmalıdır.

➤ Geleneksel göç yolları üzerinde yürüyüş rotaları belirlenerek bu yollar turizme kazandırılmalıdır.

➤ Geleneksel Yörük göçünün turizme kazandırılması için çalışmalar yapılmalıdır.

➤ Keçi sütü, deri peyniri gibi ürünlerin kooperatifler vasıtasıyla üretilip marka haline getirilmesi teşvik edilmelidir.

➤ El emeğine dayanan ürünler (yörük bebeği, heybe sırt çantası, kilim, çökelek/ deri peyniri, keçe, boy sembolleri, yağlık vb) ticarileştirilmeli/ekonomiye kazandırılmalıdır.

➤ Yörüklüğe ait ekonomik değerli ürünlerin çağın teknolojik-bilimsel imkânlarının katkılarıyla yeniden yapılandırılarak moda ve lezzet formlarına kavuşturulması yönünde çalışmalar yapılmalıdır.

➤ Geleneksel ürünlerin ekonomik kazanç haline getirilmesi amacıyla Japon amigurumi / bez bebek tarzında Yörük bebekleri, sırt çantası gibi ürünler halı-kilim motifleri esas alınarak üretilmelidir.

➤ Yörük Fuarı yapılarak geleneksel ürünlerin tanıtımı gerçekleştirilmelidir.

B- YÖRÜK - TÜRKMEN ARAŞTIRMA MERKEZLERİ

Yörük-Türkmen araştırma merkezlerinin öncelikle şu ana kadar, çeşitli sivil toplum kuruluşlarının da desteği ile, gerçekleştirdikleri faaliyetler tespit edilmiş ve sonraki aşamada merkezlerin neler yapması gerektiği üzerinde durulmuştur. Merkezler tarafından yapılan faaliyetlerden bazıları şunlardır:

1. Yapılanlar:

➤ Uluslararası Bengü Dergisi (Mersin) kuruldu. Bunun yanı sıra Boğalar Yörük Kültür Dayanışma ve Yardımlaşma Derneği tarafından Yörükçe ve YÖRTÜRK Vakfı tarafından YÖRTÜRK Dergisi'nin yayınladığı tespit edildi.

➤ Somut ve soyut kültürel varlıkların tespitine ilişkin saha çalışmaları gerçekleştirildi.

➤ Yörük müzeleri kuruldu.

➤ Yörük Kütüphanesi kuruldu.

- Öğrenci topluluğu kuruldu.
- Yörük-Türkmen çalışmaları yapıldı.
- Panel ve konferanslar yapıldı.
- Yörük Ali Efe'yi anma etkinlikleri yapıldı.
- TRT Antalya Radyosu'nda program yapıldı.
- Çeşitli yerlerde toylar, şenlikler yapıldı.
- Yörük göçleri düzenlendi.
- Okul ziyaretleri yapıldı.
- Kitap bölümleri yayınlandı.
- Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri yaptırıldı

2. Yapılması Gerekenlere İlişkin Öneriler:

- Var olan dergiler uluslararası hakemli bir dergi haline getirilmeli ve bunlar Dergipark'ta yer almalıdır.
- Yörük-Türkmen kültürüne ilişkin etkinliklerin yöresel unsurları içeren, siyasetten uzak bir şekilde yapılmasına ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmelidir.
  - Şenlik ve toyların geleneksel yaşamı yansıtacak şekilde gerçekleştirilmesine ilişkin yönergeler hazırlanmalıdır.
  - Yerel yönetimlerle işbirliği yapılarak projeler geliştirilmelidir.
  - Araştırma merkezleri arasında ortak veri merkezi kurulmalıdır.
  - Uluslararası bilgi şöenleri düzenlenmeli ve bunlar periyodik hale getirilmelidir.
  - Ortak bir dijital arşiv yapılmalı, periyodik olarak güncellenmelidir.
  - Araştırma merkezlerine bütçe tahsisi sağlanmalıdır.
  - Her araştırma merkezi kendi bölgesindeki sivil toplum kuruluşları ile etkileşim halinde olmalıdır.
  - Saha çalışmaları disiplinler arası olarak gerçekleştirilmelidir.
  - Araştırma merkezleri bölgelerindeki kültür envanterinin hazırlanması için çalışmalar yapmalıdır
  - Radyo, Televizyon, sosyal medya vb. tüm iletişim araçları kullanılmalıdır.
  - Merkez, dernek vb. kurumların yapacağı faaliyetler yıllık olarak planlanmalı ve kamuoyuyla paylaşılmalıdır. Ayrıca Yörük – Türkmen kültürü araştırmalarını gerçekleştiren tüm paydaşları kapsayan ve tanıtan bir kitapçık oluşturularak tüm dernek ve kurumlara dağıtılmalıdır.
  - Var olan araştırma merkezleri dernekler ve sivil toplum kuruluşlarının bir çatı altında toplanabileceği bir enstitü, kurumsal bir yapı oluşturulmalıdır.
  - Var olan kurumların bütçe ve personele duyduğu ihtiyaç giderilmelidir.
  - Yörük-Türkmen kültürünün araştırılması için yüksek lisans, doktora çalışmalarına destek verilmeli, ödül ve burslar verilmelidir. Bu çerçevede **önerilen bazı tez konuları şunlardır:**
    - Göç yolları ve ticaret yolları
    - Konargöçerler/Yörükler ve yerleşik yaşam
    - Kilim motifleri ve anlamları / dokumacılıkla ilgili boyama ve ip vb. geliştirilmesi

- Göçerlerde toplumsal yapı
- Somut olmayan kültürel miras öğeleri, folklor araştırmaları
- Göçerlerde inanç hayatı
- Türk siyasi tarihinde konargöçerler
- Konargöçer toplulukların sahip oldukları kültürel özellikler, yaşayan ritüeller
- Göçerlerde eğitim sorunu
- Maddi kültür varlıklarının tespiti
- Tez konuları hakkında Yörük-Türkmen araştırma merkezleri arasında istişareler gerçekleştirilerek mükerrer çalışmaların yapılması engellenmelidir.

C- YÖRÜK-TÜRKMEN DERNEKLERİ VE ŞÖLENLERİ

Üçüncü oturumda Yörük-Türkmen derneklerinin sorunları ve bu dernekler tarafından düzenlenen Şenlikler ele alındı. Derneklerle ilgili **tespit edilen sorunlar** şunlardır:

- Derneklerin çoğu işlevsellikten uzak bir şekilde sadece ismen vardır.
- Derneklerin örgütlenme yapısı yasal bir çerçeveye oturtulamamıştır.
- Her köye bir dernek kurulması nedeniyle dernek enflasyonu yaşanmaktadır.
- Siyasi kaygılarla kurulan derneklerin olması ve Yörük-Türkmen kültürünün siyasi malzeme yapılması

Yörük-Türkmen kültürüne zarar vermektedir.

➤ Derneklerin yaptığı bütün faaliyetler “Yörük-Türkmen” başlığı altında gerçekleştirilmekte, bunların bazılarının Yörük-Türkmen kültürüyle ilgisi bulunmamaktadır.

➤ Yörük-Türkmen Araştırma Merkezleri, dernekler ve diğer sivil toplum kuruluşları ile yerel yönetimler arasındaki işbirliği eksikliği bulunmaktadır.

➤ Derneklerin mekân ve insan kaynakları sorunu bulunmaktadır.

➤ Derneklerin maddi sorunlarının olması gibi konular bu oturumda tespit edilen sorunlar olarak ortaya

ıkmıştır. Bunlarla ilgili **özüm önerileri şu şekildedir:**

- Derneklerin ortak kuruluş amaçları belirlenmelidir.
- Dernekler siyasetten arınmış bir şekilde ortak hareket etmelidir.
- Derneklerin kurumsal olarak yapılanması tamamlanmalı, bu yapılar düzenli olarak kontrol edilmelidir.
- Siyaset ve egoların üzerinde bu kültürün yaşatılmasını esas alan üst bir kurum oluşturulmalıdır.
- Tüm paydaşların birbirinin faaliyetlerinden haberdar olabileceği bir iletişim ortamı oluşturulmalıdır.
- Dernekler arasında iş birliği ve dayanışma ortamı sağlanmalıdır.
- Dernekler ile araştırma merkezleri bilgi alışverişinde olmalıdır.
- Basın – yayın ve medyada gündem oluşturmak amacıyla çalışmalar yapılmalıdır.
- Dernekler sadece Şenlik düzenlemek yerine kültürü yaşatmaya dayalı projelere yönelmelidir.
- Kültür Bakanlığı tarafından ülke genelindeki Yörük – Türkmen etkinlikleri desteklenmelidir. Bu

desteklerin şartları bakanlık tarafından belirlenmeli ve asgari koşulları sağlayan etkinliklere destek sağlanmalıdır.

➤ Dernekler bölgesel kalkınma ajansları aracılığıyla projeler gerçekleştirerek hem kültüre hizmet etmeli hem de maddi sorunlarına çözüm yolları üretmelidir.

Şölenlerle İlgili Sorunlar:

➤ Aynı bölgede farklı isimlerle birden çok şölen yapılmaktadır

➤ Şenliklerin birçoğunda kültürü tanıtan etkinlikler yapılmamakta, popüler kültüre ilişkin etkinlikler yapılmaktadır.

➤ Şenlikler kısa zaman aralığında yapılmakta ve etkinlik alanları genelde bu tarz faaliyetler için uygun değildir.

➤ Şenlik alanlarının yaşam alanlarından uzak olması nedeniyle şenlikler; Yörük-Türkmen yaşamını tanıtmaya yeterince katkı sağlayamamaktadır.

➤ Şenlik alanlarının bir düzeninin olmaması, alt yapısının yetersiz olması faaliyetlerin amacına ulaşmasını engellemektedir.

➤ Şenlik alanlarının girişinde ziyaretçilere kolaylık sağlayacak yönerge ve tanıtımlar bulunmamaktadır.

➤ Şenliklerde geleneksel motiflerin ve sanatların tanıtımına yeteri kadar hassasiyet gösterilmemektedir.

➤ Şenlik alanında kurulan stantlarda geleneksel ürünler yerine popüler ürünler sergilenerek satılmaktadır.

➤ Şenliklerdeki etkinliklerde gençlerin aktif rol almaması nedeniyle bu kültürün gelecek nesillere aktarılmasında ciddi sorunlar yaşanabileceği tespit edilmiştir. Tespit edilen bu sorunlar ile ilgili aşağıdaki **çözüm önerileri** sunulmuştur:

➤ Etkinliklerde Yörük – Türkmen konusu işlenmeli ve tüm tema bunun üzerine kurulmalıdır. Bu kültürü yansıtmayan müzik ve sanat etkinlikleri şenliklerde yer almamalıdır.

➤ Yerel sanatçı ve değerler ön plana çıkarılmalıdır.

➤ Şenlik alanlarında geleneksel sanatların tanıtımına ilişkin faaliyetler yapılmalıdır.

➤ Şenlik alanlarında sergilenen ve satışı gerçekleştirilen ürünlerin geleneksel içerikte olmasına dikkat edilmelidir.

➤ Etkinliklerde boy damgaları gibi geleneksel motifler ön plana çıkarılmalıdır.

➤ Tüm şenlik alanında, çocuk oyun alanları da dâhil olmak üzere, sadece yöresel ürünler yer almalıdır.

➤ Şenlik alanlarında özellikle genç nesillere bu kültürü tanıtmaya ilişkin bölümler olmalıdır.

➤ Şenliklerde özellikle çocuklar hedef kitle olarak seçilmelidir.

➤ Şenlik alanının bir planı hazırlanarak girişteki panolarda alanın tanıtımı yapılmalıdır.

➤ Şenlikler köy ve yaylalardaki yaşam alanlarında yapılmalı ve belirli bir zamana yayılmalıdır. Böylelikle şenlikler daha işlevsel hale gelecektir.

➤ Şenliklerin zamanının geleneksel yaşamdaki bir döneme (yaylaya çıkış gibi) denk getirilmesine özen gösterilmelidir.

➤ Şenlik alanlarındaki altyapı sorunları giderilmelidir.

➤ Şenlikler turistik faaliyetlere dâhil edilmelidir.

- Etkinliklerde tematik konular seçilmelidir.
- Uluslararası olarak düzenlenen etkinliklerde en az 3 uluslararası katılımcının yer almasına özen gösterilmelidir.
- Etkinliklerin tümü ortak bir iletişim ağından duyurulmalıdır.
- Etkinliklerin halkın farkındalık düzeyini arttırması sağlanmalıdır.
- Yörük – Türkmen Haftası adı altında bir etkinlik düzenlenebilir.

Yukarıdaki başlıklar altında belirtmeye çalıştığımız hususlar, bu çalışmaya katılan dernek temsilcileri ve akademisyenlerin karşılıklı fikir alış verişinde bulunarak ilk bakışta saptadıkları sorun ve çözüm önerileridir. Yörük-Türkmen kimliğinin ve kültürünün muhafaza edilerek genç kuşaklara aktarılmasına yönelik planlı çalışmaların Yörük-Türkmen araştırma merkezleri ve derneklerin koordinasyonunda gerçekleştirilmesi ana amaçtır.

Düzenleyenler:

**Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,
YÖRTÜMER, YÖRÜKÇE, Boğalar Yörük
Türkmen Kültür Derneği**

Paydaşlar:

**Akdeniz Üniversitesi, Alanya Alaaddin
Keykubat Üniversitesi, Dokuz Eylül
Üniversitesi, Mersin Üniversitesi**

Destekçiler:

**Türk Tarih Kurumu, Muğla Valiliği,
GEKA.**

Organizasyon:

ZMP